WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (pierwsza izba)

z dnia 10 marca 2009 r.*

W sprawie T-68/05

Aker Warnow Werft GmbH, z siedzibą w Rostocku (Niemcy),

Kvaerner ASA, z siedzibą w Oslo (Norwegia),

reprezentowane początkowo przez adwokata M. Schüttego oraz B. Immenkamp, solicitor, a następnie przez M Schüttego,

strona skarżąca,

* Język postępowania: angielski.

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez L. Flynna oraz V. Kreuschitza, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot stwierdzenie nieważności decyzji Komisji z dnia 20 października 2004 r. w sprawie środków pomocy państwa wprowadzonych przez Niemcy na rzecz spółki Kvaerner Warnow Werft (Dz.U. 2005, L 120, s. 21),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (pierwsza izba),

w składzie: V. Tiili (sprawozdawca), prezes, F. Dehousse i I. Wiszniewska-Białecka, sędziowie,

sekretarz: K. Pocheć, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 11 marca 2008 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne i okoliczności leżące u podstawy sporu

1 W dniu 21 grudnia 1990 r. Rada przyjęła dyrektywę 90/684/EWG w sprawie pomocy dla przemysłu stoczniowego (Dz.U. L 380, s. 27). Dyrektywa ta przewidywała na mocy określonych przepisów szczególnych możliwość przyznawania pomocy państwa, z jednej strony pomocy operacyjnej, a z drugiej strony pomocy na rzecz restrukturyzacji przedsiębiorstw przemysłu stoczniowego i przebudowy statków (zwanych dalej „stoczniami") znajdujących się we Wspólnocie Europejskiej.

2 Odnosząc się do pomocy operacyjnej, której niniejsza skarga dotyczy, art. 4 ust. 1 dyrektywy 90/684 stanowi, że „pomoc produkcyjna [na rzecz stoczni] może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem pod warunkiem, że łączna kwota pomocy przyznanej w odniesieniu do jednej umowy [o budowę lub przebudowę statku] nie przekracza mierzonego jako ekwiwalent subwencji pomocowych wspólnego, maksymalnego pułapu wyrażonego w odsetku wartości, jaką miała umowa zanim pomoc została przyznana" [tłumaczenie nieoficjalne]. Ponadto na mocy art. 11 ust. 2 lit. a) tej dyrektywy państwa członkowskie mają obowiązek poinformować wcześniej Komisję o wykonaniu każdej nowej lub istniejącej pomocy, do której odnosi się dyrektywa 90/684.

3 Pismami z dnia 24 maja i 4 czerwca 1991 r. Republika Federalna Niemiec poinformowała Komisję, zgodnie z brzmieniem art. 11 ust. 2 lit. a) dyrektywy 90/684, o ustanowieniu systemu pomocy na rzecz stoczni położonych na terytorium Niemiec, w szczególności znajdujących się na terenie dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

4 Decyzją z dnia 13 września 1991 r. skierowaną do Republiki Federalnej Niemiec (zwaną dalej „decyzją z dnia 13 września 1991 r.") Komisja postanowiła nie podnosić sprzeciwu wobec systemu notyfikowanej pomocy. W przywołanej decyzji stwierdziła ona między innymi, odnosząc się do „pomocy produkcyjnej dotyczącej umów", o której mowa w art. 4 ust. 1 dyrektywy 90/684, że „zgodnie z programem pomocy przeznaczonym na walkę z konkurencją [wszystkie] niemieckie stocznie [mogą] skorzystać z subwencji w wysokości 9,5% wartości umowy (8,7% wartości umowy przed pomocą), w przypadku gdy stocznie te konkurują z innymi stoczniami danego kraju, na rzecz których przekazano pomoc wyższej wartości". Decyzja z dnia 13 września 1991 r. zastąpiła decyzję, którą Komisja wydała w piśmie z dnia 2 grudnia 1987 r. i która umożliwiała Republice Federalnej Niemiec przyznanie na rzecz niemieckich stoczni pomocy przeznaczonej na walkę z konkurencją (Wettbewerbshilfe, zwanej dalej „pomocą na rzecz wspierania konkurencyjności").

5 W dniu 20 lipca 1992 r. Rada wydała dyrektywę 92/68/EWG zmieniającą dyrektywę 90/684 (Dz.U. L 219, s. 54). Celem dyrektywy 92/68 było umożliwienie wyłącznie stoczniom znajdującym się na terytorium dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej skorzystanie z wyższego pułapu pomocy niż przewidziany w dyrektywie 90/684 oraz ułatwienie ich restrukturyzacji, zmniejszając jednocześnie nadwyżkę zdolności produkcyjnej na światowym rynku przemysłu stoczniowego.

6 Dyrektywa 92/98 wprowadza do dyrektywy 90/684 art. 10 ust. 1–3, który stanowi, co następuje:

„1. Z wyjątkiem art. 4 ust. 6 i 7, rozdział II [dotyczący pomocy operacyjnej] nie znajduje zastosowania do budowy i przebudowy statków w stoczniach działających na terenie dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej w dniu 1 lipca 1990 r.

2. Do dnia 31 grudnia 1993 r. pomoc operacyjna na rzecz budowy i przebudowy statków w stoczniach, do której odnosi się ust. 1, może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, pod warunkiem że:

a) pomoc przeznaczona na umożliwienie stoczniom dalszego prowadzenia działalności w tym okresie nie przekroczy, w odniesieniu do żadnej z nich, maksymalnego pułapu równego 36% średniego rocznego obrotu w zakresie budowy i przebudowy statków, określonego na podstawie trzech ostatnich lat, po restrukturyzacji; pomoc ta winna zostać wypłacona do dnia 31 grudnia 1993 r.;

b) nie została udzielona pomoc produkcyjna w odniesieniu do umów zawartych pomiędzy dniem 1 lipca 1990 r. a dniem 31 grudnia 1993 r.;

c) [Republika Federalna Niemiec] wyrazi zgodę na postępowanie wedle zatwierdzonego przez Komisję harmonogramu, a w każdym razie, przed dniem 31 grudnia 1995 r., przystąpi do rzeczywistego i nieodwołalnego zmniejszenia zdolności produkcyjnej, równego 40% netto istniejącej w dniu 1 lipca 1990 r. zdolności produkcyjnej, wynoszącej 545 000 [wyrażonych w skompensowanych tonach brutto];

d) [Republika Federalna Niemiec] przedstawi Komisji dowody w postaci sprawozdań rocznych sporządzonych przez niezależnego biegłego księgowego, na okoliczność, że wypłacona pomoc została wykorzystana wyłącznie na działalność stoczni znajdujących się na terenie dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej; pierwsze ze sprawozdań winno zostać przedłożone Komisji najpóźniej pod koniec lutego 1993 r.

3. Komisja zapewnia, by pomoc, o której mowa w powyższych przepisach, nie wpłynęła na wymianę handlową w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem" [tłumaczenie nieoficjalne].

7 W drodze umowy z dnia 7 października 1992 r. (zwanej dalej „umową sprzedaży") zawartej w następstwie procedury przetargowej, poprzedzającej wyłączne negocjacje, Treuhandanstalt (zwany dalej „THA"), będący podmiotem prawa publicznego odpowiedzialnym za restrukturyzację i prywatyzację stoczni znajdujących się na terenie dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej, dokonał zbycia wschodnioniemieckiej stoczni Neue Warnow Werft, przekształconej następnie w Kvaerner

Warnow Werft (zwaną daje „KWW"), norweskiej grupie Kvaerner. KWW występuje obecnie pod firmą Aker Warnow Werft.

8 W dniu 30 października 1992 r. Niemiecka Republika Demokratyczna przekazała Komisji informację o umowie sprzedaży, jak również tymczasowy plan wypłaty pomocy państwa umożliwiającej KWW restrukturyzację stoczni. Z art. 7 i 12 postanowień umowy sprzedaży wynika co do zasady, że pomoc państwa, z której miała skorzystać KWW na cele restrukturyzacji stoczni Warnow Werft, miała zostać wypłacona w ratach i uzależniona od wcześniejszej zgody Komisji.

9 Decyzją z dnia 10 lutego 1993 r. skierowaną do Republiki Federalnej Niemiec Komisja postanowiła, w szczególności na mocy art. 4 dyrektywy 90/684, nie podnosić sprzeciwu wobec zmian w systemie pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, którą to pomoc Komisja zatwierdziła w decyzji z dnia 13 września 1991 r.

10 W decyzji z dnia 10 lutego 1993 r. Komisja przypomniała pułapy dozwolonych subwencji określone przez siebie w decyzji z dnia 13 września 1991 r.

11 Decyzją z dnia 3 marca 1993 r. (zwaną dalej „pierwszą decyzją zatwierdzającą pomoc"), decyzją z dnia 17 stycznia 1994 r. (zwaną dalej „drugą decyzją zatwierdzającą pomoc"), decyzjami z dnia 20 lutego 1995 r., z dnia 18 października 1995 r. i z dnia 11 grudnia 1995 r. skierowanymi do Republiki Federalnej Niemiec, Komisja zatwierdziła przyznanie, zgodnie z dyrektywą 90/684 ze zmianami wynikającymi z dyrektywy 92/68, płatnej ratalnie na rzecz KWW pomocy operacyjnej z jednej strony i pomocy na restrukturyzację stoczni Warnow Werft z drugiej strony.

12 W kontekście pomocy operacyjnej przyznanej KWW mają znaczenie wyłącznie pierwsza i druga decyzja zatwierdzająca pomoc.

13 Pierwsza decyzja zatwierdzająca pomoc przewidywała, w odniesieniu do pomocy operacyjnej przyznanej KWW, między innymi, co następuje:

„W dniu 20 lipca 1992 r. Rada przyjęła dyrektywę [92/68] zmieniającą dyrektywę [90/984] dotyczącą pomocy dla przemysłu stoczniowego. Nowa dyrektywa [92/68] przewiduje wyjątek od systemu pomocy operacyjnej przyznawanej na rzecz stoczni w dawnej [Niemieckiej Republice Demokratycznej] w celu umożliwienia im realizacji naglącej potrzeby restrukturyzacji, aby uczynić je ponownie konkurencyjnymi.

Odnośnie do prywatyzacji [stoczni Warnow Werft] rząd niemiecki przekazał Komisji ostateczną wersję [umowy sprzedaży] wraz z wyjaśnieniami. W trakcie spotkania w dniu 2 lutego 1993 r. władze niemieckie dostarczyły dalszych szczegółów. Komisja mogła w ten sposób zgromadzić wszelkie konieczne informacje, aby określić, czy warunki przyznania specjalnej pomocy na mocy dyrektywy [92/68] zostały spełnione w przypadku [stoczni Warnow Werft …].

W momencie wyrażania zgody na zastosowanie tego wyjątku Komisja zapewniła Radę, że będzie wykonywała swe uprawnienia kontrolne i nadzorcze w ten sposób, by stocznie [znajdujące się na terytorium dawnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej] otrzymały jedynie pomoc konieczną na restrukturyzację.

[…]

Komisja podjęła decyzję o odstąpieniu od wniesienia sprzeciwu, zgodnie z przepisami dyrektywy [90/684] dotyczącej przemysłu stoczniowego i dyrektywy [92/68], wobec wypłaty pierwszej raty pomocy [na rzecz stoczni Warnow Werft] w Niemczech. Na tę ratę składają się następujące elementy:

— 45 500 000 [marek niemieckich] pomocy operacyjnej, 11 700 000 [marek niemieckich] jako częściowe pokrycie strat poniesionych [w wyniku umów o budowę statków] zawartych po dniu 1 lipca 1990 r., które są aktualnie realizowane, oraz 6 100 000 [marek niemieckich] pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, jak również wypłata 27 750 000 [marek niemieckich] kapitału.

[…]".

14 Druga decyzja zatwierdzająca pomoc przewidywała w szczególności, w odniesieniu do pomocy operacyjnej przyznanej KWW, co następuje:

„Na podstawie aktualnych zobowiązań rządu niemieckiego [w przedmiocie zdolności produkcyjnej stoczni Warnow Werft], Komisja […] podjęła decyzję, zgodnie z dyrektywą [90/684] w sprawie pomocy dla przemysłu stoczniowego i dyrektywą [92/68] zmieniającą dyrektywę [90/684], o odstąpieniu od wnoszenia sprzeciwu wobec wypłaty drugiej raty pomocy na rzecz [stoczni Warnow Werft] w Niemczech; na tę ratę składają się następujące elementy:

— 617 100 000 [marek niemieckich] pomocy operacyjnej, z których kwota 113 500 000 zostanie zapłacona w gotówce; w ramach tej ostatniej kwoty zawiera się 66 900 000 [marek niemieckich] pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności i 46 600 000 [marek niemieckich] na pokrycie strat wynikających z umów [o budowę statków] zawartych po dniu 1 lipca 1990 r. Ta pomoc operacyjna jest możliwie najwyższa, jaką można wypłacić na rzecz stoczni [Warnow Werft] w odniesieniu do umów zawartych do dnia 31 grudnia 1993 r.

[…]".

15 W dniu 8 lipca 1999 r. Komisja wydała decyzję 1999/675/WE w przedmiocie pomocy państwa przyznanej przez Republikę Federalną Niemiec na KWW (Dz.U. L 274, s. 23). Przywołana decyzja została zmieniona decyzją Komisji 2000/416/WE z dnia 29 marca 2000 r. (Dz.U. L 156, s. 39), w której Komisja stwierdziła co do zasady, że ponieważ KWW przekroczyła limity zdolności produkcyjnej dopuszczalnej w 1998 r., pomoc w wysokości 82 200 000 marek niemieckich (DEM) była sprzeczna ze wspólnym rynkiem.

16 W dniu 15 lutego 2000 r. Komisja wydała decyzję 2000/336/WE w przedmiocie pomocy państwa przyznanej przez Republikę Federalną Niemiec na rzecz KWW (Dz.U. L 120, s. 12), w której stwierdziła co do zasady, że ponieważ KWW przekroczyła limity zdolności produkcyjnej dopuszczalne w 1997 r., pomoc w kwocie 12 600 000 DEM, która została jej przyznana, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

17 W wyroku wydanym w dniu 28 lutego 2002 r. w sprawach połączonych T-227/99 i T-134/00 Kvaerner Warnow Werft przeciwko Komisji, Rec. s. II-1205 Sąd stwierdził nieważność obydwu decyzji Komisji wspomnianych w pkt 15 i 16 powyżej co do zasady ze względu na fakt, że Komisja błędnie utożsamiła pojęcia limitu zdolności produkcyjnej z rozmiarem rzeczywistej produkcji. W dniu 29 kwietnia 2004 r. Trybunał oddalił w wyroku w sprawie C-181/02 P Komisja przeciwko Kvaerner Warnow Werft, Rec. s. I-5703 odwołanie Komisji od wyroku Sądu.

18 W dniu 20 października Komisja wydała decyzję 2005/374/WE w sprawie środków pomocy państwa wprowadzonych przez Niemcy na rzecz spółki Kvaerner Warnow Werft (Dz.U. 2005, L 120, s. 21, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją").

19 W motywach 1 i 2 zaskarżonej decyzji Komisja wskazuje, że w dniu 16 czerwca 1999 r. zwróciła się do władz niemieckich o dodatkowe informacje w przedmiocie pochodzenia funduszy, które zgodnie z publikacją zamieszczoną w prasie niemieckiej w dniu 12 czerwca 1999 r. umożliwiły KWW przyznanie Kvaerner pożyczki w wysokości około 205 000 000 EUR. Komisja dodaje w tym względzie, że wnioski te zmierzały do

sprawdzenia, czy przywołane fundusze „nie pochodzą z nadwyżki pomocy na restrukturyzację wypłaconą [KWW] lub też czy nie zawierają innych składników pomocy".

20 Opierając się na swym badaniu, Komisja z jednej strony stwierdza w motywie 127 zaskarżonej decyzji, że „przepływ gotówki [pomiędzy KWW i Kvaerner] nie wygląda na rezultat nadwyżki środków pomocowych przyznanych w okresie restrukturyzacyjnym, który zakończył się w 1995 r.".

21 Z drugiej strony Komisja wskazuje w motywach 120 i 121 zaskarżonej decyzji, że zgodnie z dostarczonymi jej informacjami przez Republikę Federalną Niemiec, KWW uzyskała pomoc państwa przekraczającą kwotę 25 999 000 DEM, odpowiadająca różnicy pomiędzy całkowitą kwotą pomocy uzyskanej przez KWW „w okresie restrukturyzacji", mianowicie 430 100 000 DEM, i realnymi stratami wynikającymi z umów na budowę lub przebudowę statków, jakie poniosła KWW (zwanymi dalej „stratami wynikającymi z umów"), mianowicie 404 101 000 DEM.

22 Komisja stwierdza w zaskarżonej decyzji, co następuje:

„*Artykuł pierwszy*

Pomoc Państwa w kwocie 13 293 077 EUR [25 999 000 DEM] przyznana przez Niemcy na rzecz Kvaerner Warnow Werft jest niezgodna z zasadami wspólnego rynku.

Artykuł 2

[Republika Federalna Niemiec] podejm[ie] wszelkie konieczne kroki w celu odzyskania od [KWW] środków pomocowych opisanych w art. 1 i bezprawnie przyznanych [KWW].

[…]".

Przebieg postępowania i żądania stron

23 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 16 lutego 2005 r. strona skarżąca, Aker Warnow Werft GmbH i Kvaerner ASA, wniosła niniejszą skargę.

24 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (piąta izba) postanowił otworzyć procedurę ustną oraz w ramach środków organizacji postępowania, zgodnie z art. 64 regulaminu, pismami z dnia 6 grudnia 2007 r. i 7 stycznia 2008 r. wezwał strony do udzielenia na piśmie odpowiedzi na szereg pytań oraz do przedstawienia określonych dokumentów. Strony zastosowały się do wezwania w wyznaczonych terminach.

25 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 11 lutego 2008 r. strona skarżąca wniosła o wycofanie z akt sprawy niektórych dokumentów dostarczonych przez Komisję w ramach środków organizacji postępowania podjętych przez Sąd, z uwagi na fakt, iż dokumenty te nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu (zwanych dalej „spornymi dokumentami"). Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 19 lutego 2008 r. Komisja wskazała, że sporne dokumenty mają znaczenia w kontekście zarządzonych przez Sąd środków organizacji postępowania.

26 Na rozprawie w dniu 11 marca 2008 r. strony zostały wysłuchane w przedmiocie swych żądań oraz odpowiedzi na pytania Sądu zadane ustnie. Ponadto Sąd oddalił wniosek strony skarżącej o wycofanie spornych dokumentów z akt sprawy w zakresie, w jakim zostały one przedstawione przez Komisję w odpowiedzi na pytania przedłożone jej przez Sąd. Wreszcie Sąd zwrócił się do Komisji o doręczenie niektórych dokumentów w terminie piętnastu dni. Komisja zastosowała się do wezwania w dniu 18 marca 2008 r. Pismem z dnia 8 kwietnia 2008 r. strona skarżąca przedłożyła uwagi w przedmiocie wymienionego wyżej dokumentu.

27 Procedura ustna została zamknięta w dniu 25 kwietnia 2008 r.

28 Strona skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

29 Komisja wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi jako bezzasadnej;

— obciążenie strony skarżącej kosztami postępowania.

Co do istoty

30 W uzasadnieniu skargi strona skarżąca wysuwa cztery zarzuty. Zarzut pierwszy opiera się na naruszeniu prawa i oczywiście błędnej ocenie w zakresie, w jakim Komisja niesłusznie podważyła w zaskarżonej decyzji istniejącą pomoc i nie mogła zarządzić jej odzyskania. Zarzut drugi jest oparty na oczywistym błędzie w ocenie wynikającym z faktu, że KWW nie otrzymała żadnej nadwyżki pomocy, ponieważ całkowita kwota pomocy przyznanej na pokrycie strat wynikających z umów była w rzeczywistości niższa niż wartość strat rzeczywiście odnotowanych. Zarzut trzeci jest oparty na naruszeniu zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań wynikających z terminu wszczęcia procedury i postępowania Komisji przed jej wszczęciem. Zarzut czwarty, podniesiony tytułem uzupełnienia, oparty jest na oczywiście błędnej ocenie wysokości kwoty podlegającej zwrotowi.

31 Na wstępie należy stwierdzić, że w ramach zarzutu drugiego strona skarżąca zarzuca Komisji co do zasady błędne twierdzenia, że KWW uzyskała całkowitą kwotę pomocy wynoszącą 430 100 000 DEM, odpowiadającą kwocie 450 000 000 DEM tytułem pokrycia strat wynikających z umów oraz 62 500 000 DEM tytułem pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, pomniejszoną o kwotę 82 400 000 DEM pomocy operacyjnej zatwierdzonej przez Komisję, lecz nie wypłaconej na rzecz Kvaerner, w celu pokrycia rzeczywistych strat wynikających z umów w wysokości 404 101 000 DEM. W ramach drugiego zarzutu można wyodrębnić dwie części.

32 W ramach pierwszej części drugiego zarzutu strona skarżąca twierdzi co do zasady, że KWW otrzymała wyłącznie tytułem pokrycia strat wynikających z umów pomoc wypłaconą w gotówce w wysokości 58 300 000 DEM, jak potwierdza to pierwsza i druga decyzja o zatwierdzeniu pomocy, a nie kwotę 450 000 000 DEM, jak uznała Komisja w zaskarżonej decyzji.

33 W ramach drugiej części zarzutu drugiego strona skarżąca podnosi co do zasady, że kwota 62 500 000 DEM otrzymana przez KWW jako kompensata niewypłaconej

pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności nie powinna była zostać włączona do obliczeń całkowitej kwoty pomocy otrzymanej na pokrycie strat wynikających z umów.

34 Jako że obie części drugiego zarzutu zmierzają do wykazania, że całkowita kwota pomocy uzyskana przez KWW na pokrycie strat wynikających z umów nie przewyższała całkowitej kwoty rzeczywistych odnotowanych przez nią strat, Sąd uznaje za celowe rozpoczęcie badania zarzutu drugiego od jego drugiej części.

W przedmiocie części drugiej zarzutu drugiego, opartego na oczywiście błędnej ocenie wysokości otrzymanej pomocy, która mogła zostać uwzględniona w zaskarżonej decyzji

Argumenty stron

35 Strona skarżąca podnosi co do zasady, że Komisja dokonała oczywiście błędnej oceny, w tym wysokości kwoty 62 500 000 DEM przyznanej tytułem kompensaty niewypłaconej pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, w ramach całkowitej kwoty pomocy, jaką otrzymała KWW wyłącznie na pokrycie strat wynikających z umów. W tych okolicznościach całkowita kwota otrzymanej pomocy na pokrycie tych strat operacyjnych, wynikających z umów, jest niższa od kwoty odnotowanych rzeczywistych strat, a zatem KWW nie skorzystała z żadnej nadwyżki w pomocy.

36 Na wstępie strona skarżąca twierdzi, że mimo iż pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności stanowi pomoc operacyjną, jej przedmiotem nie jest jednak wyłącznie kompensata strat wynikających z umów, jak wynika z pierwszej i drugiej decyzji zatwierdzającej pomoc, jak i dokumentów przekazanych Komisji przez Republikę Federalną Niemiec. W opinii strony skarżącej pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności zmierzała w istocie do wsparcia każdej stoczni znajdującej się na terytorium Wspólnoty w konkurencji ze stoczniami azjatyckimi, które korzystają z subwencji, które zakłócają konkurencję na światowym rynku produkcji stoczniowej. Fakt, że kwota pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności została ustalona

stosownie do kwoty, na którą opierały umowy o budowę statków, nie oznacza jednak, iż przyznanie wspomnianej pomocy było uzależnione od odnotowania strat, jakie mogły wynikać z tych umów. Strona skarżąca twierdzi, że KWW mogła dowolnie decydować o przeznaczeniu pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, na pokrycie innych obciążeń powstałych w wyniku eksploatacji stoczni niż straty wynikające z umów.

37 Ponadto strona skarżąca zauważa, w odpowiedzi na pisemne pytania Sądu, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności została zatwierdzona zgodnie z art. 4 dyrektywy 90/684 i wytycznymi w zakresie przyznawania pomocy na wspieranie konkurencyjności stoczni znajdujących się na terytorium Niemiec, do którego odnosi się art. 3 układu zjednoczeniowego (Richtlinen für die Gewährung von Wettbeverbshilfen an Werften in der Bundesrepublik Deutschland auf dem in Artikel 3 des Einigungsvertrages genannten Gebiet, zwanymi dalej „wytycznymi niemieckimi") z dnia 22 lipca 1991 r. (*Bundesanzeiger* 1991, s. 5153). Strona skarżąca utrzymuje, że wspomniane wytyczne zostały przekazane do wiadomości Komisji i przez nią zatwierdzone. Wynika stąd w szczególności, że jeżeli pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności zostałaby przyznana na podstawie zawarcia lub braku zawarcia umów o budowę statków, mogłaby zostać przeznaczona na obciążenia wynikające z eksploatacji stoczni, inne niż straty wynikające z umów.

38 Wreszcie strona skarżąca twierdzi, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności stanowi kwotę określoną ryczałtowo, która nie mogła być przedmiotem nakazu odzyskania pomocy. Z jednej strony strona skarżąca zwraca uwagę, że niemieckie wytyczne wyraźnie przewidują, że raz przyznana pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności nie podlega zwrotowi. Z drugiej strony twierdzi ona, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności, która została przyznana KWW, nie została wykorzystana na pokrycie strat wynikających z umów, ale że z rachunkowego punktu widzenia została przeznaczona na rezerwy KWW, które zostały zmniejszone wskutek innych kosztów eksploatacji stoczni.

39 Komisja odpiera, iż nie popełniła błędu, włączając kwotę pomocy otrzymanej z tytułu pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności do całkowitej kwoty pomocy otrzymanej przez KWW na pokrycie strat wynikających z umów, w zakresie w jakim — jak wskazała ona w motywach 94–96 zaskarżonej decyzji — pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności z jednej strony została zatwierdzona w celu

pokrycia „strat w okresie restrukturyzacji", a z drugiej strony była „formą dochodu", który umożliwił KWW zmniejszenie strat wynikających z umów, a tym samym zapotrzebowanie na pomoc operacyjną.

40 Ponadto w odpowiedzi na pisemne i ustne pytania Sądu Komisja podnosi, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności jest przyznawana zgodnie z art. 4 dyrektywy 90/684 oraz że jej przedmiotem jest umożliwienie wszystkim stoczniom znajdującym się na terytorium Wspólnoty podjęcie walki z nielojalną konkurencją praktykowaną przez niektóre państwa azjatyckie, które dotują stocznie znajdujące się na ich terytorium. Z jednej strony Komisja dodaje w tym zakresie, że o ile nie było konieczne, by KWW odnotowała straty wynikające z umów, by móc skorzystać z pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, o tyle nie wynika stąd, że pomoc ta została obliczona na podstawie ceny sprzedaży określonej w każdej z podpisanych umów o budowę statku. Stąd też zdaniem Komisji przyznanie przywołanej pomocy skutkowało zmniejszeniem strat wynikających z umów. Z drugiej strony Komisja uważa, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności winna być uwzględniona w całkowitej kwocie pomocy przyznanej wyłącznie z tytułu strat wynikających z umów, skoro z pisma skierowanego do niej przez Republikę Federalną Niemiec w dniu 27 listopada 1992 r. wynika, że KWW przyjęła kwotę 450 000 000 DEM pomocy z tytułu strat wynikających z umów, a nie kwotę 569 600 000 DEM, jak to zostało pierwotnie przewidziane pomiędzy THA i Kvaerner w trakcie wyłącznych negocjacji jedynie ze względu na fakt, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności została jej przyznana również na pokrycie jej strat wynikających z umów.

Ocena Sądu

41 Strona skarżąca podnosi co do zasady, że Komisja dokonała oczywiście błędnej oceny, włączając do całkowitej kwoty pomocy otrzymanej w celu pokrycia strat wynikających z umów kwotę 62 500 000 DEM przyznaną z tytułu kompensaty za niewypłaconą pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności.

42 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, aby wykazać, że Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie faktów, dający podstawę do stwierdzenia nieważności zaskarżonej

decyzji, strona skarżąca winna przedstawić wystarczające dowody, by uznać dokonaną w przedmiotowej decyzji ocenę faktów za niewiarygodną (wyrok Sądu z dnia 12 grudnia 1996 r. w sprawie T-380/94 AIUFFASS i AKT przeciwko Komisji, Rec. s. II-2169, pkt 59).

43 W niniejszej sprawie należy stwierdzić tytułem wstępu, że Komisja w zaskarżonej decyzji przeprowadziła trójetapową analizę, aby dojść do wniosku, że KWW otrzymała pomoc w kwocie 62 500 000 DEM, uznanej za nadwyżkę w stosunku do wartości rzeczywistych strat wynikających z umów.

44 Po pierwsze, przypomniawszy w pkt 13–19 zaskarżonej decyzji różne składniki pomocy zatwierdzone na mocy w szczególności pierwszej i drugiej decyzji zatwierdzającej pomoc, Komisja wskazuje w pkt 118 zaskarżonej decyzji, że oparła się ona na sprawozdaniu biegłego księgowego KWW dotyczącym wykorzystania pomocy do dnia 31 grudnia 1995 r., o której Republika Federalna Niemiec poinformowała Komisję w dniu 9 lipca 1996 r. (zwanym dalej „sprawozdaniem z dnia 9 lipca 1996 r.") w celu stwierdzenia, że KWW uzyskała następującą pomoc:

— 450 000 000 DEM tytułem pokrycia strat wynikających z umów;

— 62 500 000 DEM tytułem kompensaty na rzecz KWW za niewypłaconą pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności.

45 Odnośnie do kwoty 62 500 000 DEM otrzymanej tytułem kompensaty za niewypłaconą pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności, z motywu 116 zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja uznała, że pomoc na rzecz konkurencyjności została zatwierdzona pierwszą i drugą decyzją zatwierdzającą pomoc w odniesieniu do całkowitej kwoty 73 000 000 DEM, ale że pewna część przywołanej sumy, tj. 10 500 000 DEM nie została ostatecznie przyznana KWW, a jedynie wypłacono jej kwotę 62 500 000 DEM.

46 Poza tym Komisja zwraca uwagę, w motywach 91 i 117 zaskarżonej decyzji, że KWW nie musiała realizować pewnych umów dotyczących pewnych typów statków („Kassettenschiffe") oraz że w konsekwencji nie uzyskała ona żadnej pomocy z tego tytułu. Stąd też Komisja wskazuje brak uwzględnienia w zaskarżonej decyzji pomocy, którą zatwierdziła do wysokości, na którą opiewały te umowy, mianowicie 34 600 000 DEM, tj. części całkowitej kwoty pomocy operacyjnej w wysokości 617 100 000 DEM zatwierdzonej w drugiej decyzji zatwierdzającej pomoc.

47 W motywie 118 zaskarżonej decyzji Komisja kwestionuje również fakt, by strona skarżąca otrzymała całkowitą kwotę pomocy w wysokości 512 500 000 DEM „w trakcie okresu restrukturyzacji", która odpowiada kwocie 450 000 000 DEM na pokrycie strat wynikających z umów oraz kwocie 62 500 000 DEM z tytułu kompensaty za niewypłaconą pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności.

48 Po drugie Komisja stwierdza w pkt 119 zaskarżonej decyzji, że kwota rzeczywistych strat wynikających z umów KWW, jaka wynika ze sprawozdań ekspertów, które zostały jej dostarczone przez Republikę Federalną Niemiec w dniu 30 czerwca 1999 r., wynosiła 404 101 000 DEM.

49 W konsekwencji Komisja jest zdania w motywie 120 zaskarżonej decyzji, że KWW uzyskała kwotę pomocy przewyższającą wartość rzeczywistych strat wynikających z umów w wysokości 108 399 000 DEM.

50 Po trzecie Komisja zwraca uwagę, w motywach 116 i 121 zaskarżonej decyzji, że KWW nie otrzymała kwoty 82 400 000 DEM „pomocy operacyjnej na restrukturyzację [którą sama] zatwierdziła", a która była równoznaczna z „anulowaniem wcześniej zaciągniętych długów". W tych okolicznościach Komisja jest zdania, że „równoważenie kwot nadwyżki środków pomocowych na pokrycie strat [wynikających z umów] z kwotami nieprzyznanej pomocy [operacyjnej] należnej uznaje się za zgodne z zobowiązaniem Komisji, zawartym w decyzjach zatwierdzających, do zapewnienia, że beneficjent otrzyma wyłącznie pomoc konieczną do restrukturyzacji".

51 Komisja wywodzi stąd w motywie 121 zaskarżonej decyzji wniosek, że kwota 82 400 000 DEM winna zostać potrącona z nadwyżki środków pomocowych w wysokości 108 399 000 DEM, które KWW otrzymała na pokrycie strat wynikających z umów.

52 To w świetle trzech twierdzeń, wedle których po pierwsze KWW uzyskała całkowitą kwotę pomocy „w trakcie okresu restrukturyzacji" w wysokości 512 500 000 DEM, po drugie odnotowała rzeczywiste straty wynikające z umów opiewających na ogólną wartość 404 101 000 DEM, a po trzecie nie skorzystała z wypłaty pomocy w wysokości 82 400 000 DEM zatwierdzonej przez Komisję, Komisja stwierdziła w motywie 121 zaskarżonej decyzji, że KWW skorzystała z nadwyżki środków pomocowych w wysokości 25 999 000 DEM, których zwrot winien zostać nakazany.

53 Z jednej strony należy stwierdzić, że Komisja uznała w zaskarżonej decyzji, że kwota 62 500 000 DEM, którą uzyskała KWW tytułem kompensaty należnej, a niewypłaconej pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, była częścią środków pomocowych przeznaczonych na pokrycie rzeczywistych strat wynikających z umów i temu służących, oraz że przywołana kwota mogła zostać odzyskana przynajmniej w części.

54 Z drugiej strony, zakładając że KWW otrzymała kwotę 450 000 000 DEM tytułem pomocy przeznaczonej wyłącznie na pokrycie strat wynikających z umów oraz że — jak twierdzi strona skarżąca — kwota 62 500 000 DEM pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności nie powinna była zostać uwzględniona w zaskarżonej decyzji, należy stwierdzić, że Komisja błędnie uznała istnienie nadwyżki pomocy. W takim przypadku całkowita otrzymana pomoc na pokrycie strat wynikających z umów wynosiłaby po potrąceniu kwoty 82 400 000 DEM niewypłaconych środków — 367 600 000 DEM, co daje kwotę niższą od 404 101 000 DEM rzeczywistych strat odnotowanych przez KWW.

55 W świetle twierdzeń przytoczonych w pkt 53 i 54 powyżej należy zatem zbadać, czy w niniejszej sprawie Komisja dokonała oczywiście błędnej oceny, uwzględniając kwotę

62 500 000 DEM przyznaną KWW jako kompensatę należnej, a nie wypłaconej pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, aby ustalić całkowitą kwotę pomocy, jaką KWW uzyskała na pokrycie strat wynikających z umów.

56 Po pierwsze nie budzi sprzeciwu fakt, że tak zatwierdzona pomoc na pokrycie strat wynikających z umów, jak i pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności należą do kategorii pomocy operacyjnej przewidzianej w art. 4 ust. 1 dyrektywy 90/684.

57 Niemniej jednak należy wskazać, że z pierwszej i drugiej decyzji zatwierdzającej pomoc, których istotne fragmenty zostały przytoczone w pkt 13 i 14 powyżej, wynika, że Komisja dokonała jasnego rozróżnienia pomiędzy pomocą przeznaczoną na pokrycie strat wynikających z umów a pomocą na rzecz wspierania konkurencyjności. Po pierwsze decyzje te ustanawiają odpowiednio kwotę „pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności" w wysokości 6 100 000 DEM oraz 66 900 000 DEM, lub też całkowitą kwotę 73 000 000 DEM, z której, czego nie kwestionuje żadna ze stron, jedynie kwota 62 500 000 DEM została wypłacona. Decyzje nie precyzują, by pomoc ta miała być przeznaczona na pokrycie strat wynikających z umów. Po drugie decyzje te przewidują odpowiednio kwotę pomocy w wysokości 11 700 000 DEM i 46 600 000 DEM, co do których stwierdzono wyraźnie, iż winny one służyć „pokryciu części strat wynikających z umów o budowę statków zawartych przed dniem 1 lipca 1990 r.".

58 Ponadto z postanowień umowy sprzedaży, na której Komisja oparła się w pierwszej i drugiej decyzji zatwierdzającej pomoc, przytoczonych w pkt 13 i 14 powyżej, wynika, że pomoc przeznaczona na pokrycie strat wynikających z umów różniła się od pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności. Z jednej strony na mocy art. 7 ust. 6 umowy sprzedaży THA miał przyznać pomoc w wysokości „450 000 000 DEM na cele sfinansowania strat […] w trakcie okresu restrukturyzacji spowodowanych brakami produktywności [KWW] oraz innych strat związanych z brakiem [w danym momencie] konkurencyjności [KWW]". Z drugiej strony w tymczasowym planie wypłat pomocy państwa, dołączonym do umowy sprzedaży i przekazanym do wiadomości Komisji, kwoty pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności są przewidziane odrębnie od kwot pomocy przeznaczonej na pokrycie innych strat wynikających z eksploatacji stoczni, w tym strat wynikających z umów.

59 Stąd też, mimo że zarówno pomoc przeznaczona na pokrycie strat wynikających z umów, jak i pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności należą do tej samej kategorii pomocy operacyjnej, do której odnosi się art. 4 ust. 1 dyrektywy 90/684, to jednak nie zmienia to faktu, że Komisja w pierwszej i drugiej decyzji zatwierdzającej pomoc oraz zgodnie z dokumentami przekazanymi jej przez Republikę Federalną Niemiec dokonała rozróżnienia pomiędzy przytoczonymi typami pomocy, które winny były mieć odmienne przeznaczenie, mianowicie z jednej strony pokrywać straty wynikające z umów KWW, a z drugiej strony kompensować brak konkurencyjności po stronie tej stoczni.

60 Po drugie decyzja z dnia 10 lutego 1993 r., w której Komisja na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 90/684 zdecydowała o niepodnoszeniu sprzeciwu wobec zmian wprowadzonych przez władze niemieckie do systemu pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności ogółu niemieckich stoczni, nie wspomina w żaden sposób, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności winna zostać przeznaczona wyłącznie na pokrycie strat wynikających z umów. W rzeczywistości z przywołanej decyzji wynika, że system pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, o którym Republika Federalna Niemiec powiadomiła Komisję przed wydaniem pierwszej i drugiej decyzji zatwierdzającej pomoc, zmierzał do wsparcia konkurencyjności stoczni niemieckich „w sytuacjach, w których konkurują one ze stoczniami państw, które przyznają na rzecz przemysłu stoczniowego wyższą pomoc", nie precyzując jednak, na jakiego rodzaju konkretne straty pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności winna zostać przeznaczona.

61 Poza tym sama Komisja jest zdania, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności niekoniecznie ma pokrywać straty wynikające z umów.

62 Po pierwsze Komisja wyraźnie uznała w odpowiedzi na pytania zadane przez Sąd na piśmie, dotyczące systemu znajdującego zastosowanie do pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, że „według [art. 4 dyrektywy 90/684] stocznie [położone na terytorium niemieckim] mogły otrzymać pomoc [na rzecz wspierania konkurencyjności] bez względu na fakt, czy dana umowa [o budowę statku] prowadziła lub nie do powstania strat", że „innymi słowy, nie było konieczne ponoszenie strat wynikających z umowy [o budowę statku], aby skorzystać z pomocy [na rzecz wspierania konkurencyjności]", lub też w odpowiedzi na pytania Sądu zadane na rozprawie, że „każdy mógł uzyskać tę pomoc niezależnie do faktu, czy ponosił straty, czy też ich nie ponosił". Dlatego też Komisja przyznaje, przynajmniej pośrednio, że nie ma stosunku przyczynowego pomiędzy przyznaniem pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności i faktem, że zawarcie umów skutkowało odnotowaniem strat lub nie. Należy zatem odrzucić jako bezskuteczny argument Komisji, wedle którego pomoc na rzecz

wspierania konkurencyjności winna była zostać przeznaczona na pokrycie strat wynikających z umów ze względu na fakt, że kwota tej pomocy została obliczona na podstawie wartości każdej zawartej umowy o budowę statku.

63 Po drugie z art. 3 ust. 1 niemieckich wytycznych wynika, że „[p]omoc na rzecz wspierania konkurencyjności może zostać przyznana, jeżeli tylko niemieckie stocznie zobowiązały się w sposób wiążący prawnie do realizacji zamówień o budowę lub przebudowę [statków] w okresie pomiędzy dniem 1 lipca 1990 r. a dniem 31 grudnia 1993 r.", niemniej przywołane wytyczne nie precyzują w żaden sposób, czy pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności winna być przyznana wyłącznie na pokrycie strat wynikających z umów, a nie na pokrycie innych strat wynikających z eksploatacji stoczni. Ponadto brak takiej wzmianki potwierdza sam przedmiot pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, który jak wynika z decyzji Komisji z dnia 10 lutego 1993 r. (zob. pkt 10 powyżej), miał na celu umożliwienie wszystkim europejskim stoczniom, a nie wyłącznie stoczni Warnow Werft, walkę z konkurencją praktykowaną na rynku światowym przez pewne państwa azjatyckie, i to niezależnie od faktu odnotowywania przez te stocznie bądź nieodnotowywania strat wynikających z zawartych umów o budowę statków.

64 Tym samym należy stwierdzić, że zgodnie z pierwszą i drugą decyzją zatwierdzającą pomoc, decyzją Komisji z dnia 10 lutego 1993 r., niemieckimi wytycznymi i samym przedmiotem pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności KWW nie miała obowiązku przeznaczenia omawianej pomocy na szczególne obciążenia, takie jak straty wynikające z umów.

65 Po trzecie, sprawozdanie z dnia 9 lipca 1996 r. wskazuje, że KWW rzeczywiście otrzymała kwotę 62 500 000 DEM jako kompensatę należnej, a nie wypłaconej pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, oraz że przytoczona pomoc była częścią pomocy operacyjnej. Niemniej sprawozdanie to nie określa szczegółowo, czy środki te były przeznaczone na pokrycie strat wynikających z umów oraz czy w rzeczywistości służyły do ich pokrycia. W tym względzie należy stwierdzić, że Komisja nie kwestionuje twierdzenia strony skarżącej, by kwota, którą uzyskała KWW jako kompensatę pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności, została przeznaczona, z rachunkowego punktu widzenia, na rezerwy KWW, a nie na pokrycie strat wynikających z umów.

66 Stąd też należy stwierdzić, że Komisja nie mogła oprzeć na sprawozdaniu z dnia 9 lipca 1996 r. wniosku, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności w rzeczywistości służyła pokryciu strat wynikających z umów.

67 Po czwarte należy podkreślić, że w odpowiedzi na pytania postawione przez Sąd na rozprawie Komisja nie podważała argumentów strony skarżącej, jakoby co do zasady KWW mogła wykorzystać pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności na pokrycie innych obciążeń niż obciążenia wynikające ze strat umownych.

68 Z powyższych uwag wynika, po pierwsze, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności stanowiła pomoc operacyjną, której przeznaczenie KWW mogła określać w sposób dowolny, a po drugie, że Komisja nie ustaliła, czy przywołana pomoc została w rzeczywistości przeznaczona przez KWW na pokrycie jej strat wynikających z umów.

69 Tym samym należy stwierdzić, że Komisja dokonała oczywiście błędnej oceny, uznając, że pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności powinna była zostać zaksięgowana jako pomoc, która została przyznana KWW na pokrycie wyłącznie strat wynikających z umów.

70 Argumenty Komisji w tym zakresie nie mogą zostać przyjęte.

71 Na wstępie należy odrzucić jako bezskuteczne argumenty Komisji, zgodnie z którymi pomoc na rzecz wspierania konkurencyjności winna zostać uwzględniona w obliczeniach kwoty pomocy przyznanej na pokrycie strat wynikających z umów, ponieważ przywołana pomoc jest częścią całkowitej kwoty zatwierdzonej pomocy „w okresie restrukturyzacji" lub też stanowi „formę dochodu", która umożliwiła zmniejszenie całkowitej kwoty pomocy operacyjnej przyznanej KWW. Argumenty te w żaden sposób nie podważają wniosków z pkt 68 i 69 powyżej.

72 Ponadto należy również odrzucić jako bezskuteczny argument Komisji, zgodnie z którym Kvaerner, w ramach wyłącznych negocjacji, które prowadziła z THA w przedmiocie nabycia przez KWW stoczni Warnow Werft, zaakceptowała pomoc na rzecz KWW z tytułu pokrycia strat wynikających z umów w wysokości 450 000 000 DEM, a nie 569 600 000, jak było początkowo przewidziane, jedynie w zakresie, w jakim KWW otrzymałaby dodatkowo pomoc na wsparcie konkurencyjności. Jak wynika z pkt 68 powyżej, od momentu wyraźnego zatwierdzenia przyznania KWW pomocy na rzecz wspierania konkurencyjności pomoc ta nie mogła być utożsamiana z pomocą przyznaną KWW na pokrycie strat wynikających z umów, która z kolei podlega zwrotowi w przypadku nienależnej zawyżonej wypłaty.

73 Mając na względzie ogół powyższych uwag, należy stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji, przy czym nie jest konieczne, by Sąd orzekał w przedmiocie pierwszej części zarzutu drugiego, jak i w przedmiocie innych zarzutów podniesionych przez stronę skarżącą.

W przedmiocie kosztów

74 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

75 Ponieważ Komisja przegrała sprawę, należy — zgodnie z żądaniem strony skarżącej — obciążyć ją kosztami.

Z powyższych względów

SĄD (pierwsza izba)

orzeka, co następuje:

1) **Stwierdza się nieważność decyzji Komisji 2005/374/WE z dnia 20 października 2004 r. w sprawie środków pomocy państwa wprowadzonych przez Niemcy na rzecz spółki Kvaerner Warnow Werft.**

2) **Komisja pokrywa swe własne koszty, jak i koszty poniesione przez Aker Warnow Werft GmbH i Kvaerner ASA.**

Tiili Dehousse Wiszniewska-Białecka

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 10 marca 2009 r.

Podpisy